

Statens vegvesen

Vedlegg 1 – Høringsnotat

Høring om forslag til endringsforskrift til forskrift om krav til førerprøvesensorer m.m. (sensorforskriften)

Vegdirektoratet
Trafikant- og kjøretøyavdelingen
29. juni 2012

Høringsnotat – Forslag til endringsforskrift til forskrift om krav til førerprøvesensorer m.m. (sensorforskriften)

1 Innledning

Vegdirektoratet sender med dette på høring forslag til endringsforskrift til forskrift 9. mars 2011 nr. 261 om krav til førerprøvesensorer m.m. (sensorforskriften).

Denne høringen er en oppfølging av høringen av 30. august 2010 om ny forskrift som følge av Kommissjonsdirektiv 2006/126/EF (tredje førerkortdirektiv). Høringen gjelder en revidering av forskriften. Innholdet i høringen blir nærmere omtalt under.

2 Bakgrunn

2.1 Høring av ny forskrift i 2010

Forslag til sensorforskriften ble sendt på høring 30. august 2010. Påfølgende høringsoppsummering ble sendt ut 9. mars 2011 og forskriften vil tre i kraft 19. januar 2013. Forskriften gjennomfører Norges forpliktelser etter direktiv 2006/126/EF om førerkort artikkel 10, jf. vedlegg IV om minstekrav til sensorer som gjennomfører praktiske førerprøver.

Minstekravene i direktivet til personer som skal gjennomføre praktiske førerprøver er primært begrunnet ut fra trafikksikkerhet. Kravene medfører en formalisering av førerprøvesensorenes opplæring og godkjenning.

Det er Statens vegvesen som utvikler, gjennomfører og administrerer førerprøven i Norge. Alle førerprøvesensorer er derfor ansatt i Statens vegvesen. I tillegg til å være krav fra EU, er det også andre gode argumenter for å stille krav til førerprøvesensorene. Det er viktig å sikre en enhetlig og kvalitativ god myndighetsutøvelse ved vurdering av førerprøver. Sensorforskriften blir i den forbindelse regnet som en del av et kvalitetssikringssystem som sikrer riktig kompetanse, likebehandling og rettssikkerhet.

2.2 Revidering av forskriften

Høringen omhandler dels endringer som følge av innspill og arbeidet med kompetanseløftet for Trafikant- og kjøretøyområdet, dels behov for å klargjøre konsekvenser av mangelfullt oppfylte godkjenningskrav og karantenekrav. I tillegg er det gjort en del mindre språklige endringer.

Alle endringer blir nærmere beskrevet under punkt 3.

2.3 Tidligere høringer

Høringen «Forslag til forskrift om krav til førerprøvesensor m.m.» fra 2010 (vår referanse 2010/173034-001) og høringsoppsummeringen fra 2011 (vår referanse 2010/173034-026) ligger på www.vegvesen.no under «offentlige høringer» og «tidligere høringer».

3 Nærmere om forslaget

3.1 Forslag til nye bestemmelser

Som følge av innspillene etter forrige høring, er det tatt inn to nye bestemmelser i forskriften.

3.1.1 Ny § 18 foreslås

Ny § 18 om manglende oppfyllelse av godkjenningskrav beskriver hva førerprøvesensorene må gjennomføre når de ikke lenger oppfyller godkjenningskravene.

Første ledd

Etter første ledd kan de førerprøvesensorene som av ulike årsaker ikke lenger har godkjenning, få ny godkjenning ved å gjennomgå etterutdanning. Et vilkår er imidlertid at de oppfyller kravet til antall prøver. Dette leddet gjelder de som har vært syke, hatt permisjon eller lignende. Dersom vedkommende ikke har gjennomført nok prøver, slår annet ledd inn.

Annet ledd

Etter annet ledd kan de førerprøvesensorene som ikke oppfyller krav om antall prøver gis en tidsbegrenset godkjenning for å oppfylle kravet. Dette leddet gjelder uansett årsak til manglende oppfyllelse av krav til antall prøver.

Tredje ledd

Tredje ledd er myntet på de som ikke har arbeidet som sensor i en eller flere klasser i løpet av en 24-månedersperiode eller lenger. Formuleringen følger av det som er fastsatt i vedlegg IV i direktivet. Direktivet åpner for ulike tiltak i slike tilfeller, og vi finner etterutdanning og tidsbegrenset godkjenning som mest hensiktsmessig.

Fjerde ledd

Fjerde ledd slår fast at eventuell tidsbegrenset godkjenning, gis av Vegdirektoratet i motsetning til ordinær godkjenning som gis av Regionvegkontoret etter § 16. Vi finner dette riktig, dels fordi vi antar det vil være snakk om relativt få tilfeller, dels for å medvirke til ens praksis.

3.1.2 Ny § 19 foreslås

Ny § 19 regulerer karantenetid for de som har vært ansatt i stilling som innebærer arbeid i tilknytning til førerkortrettet opplæring, som kursarrangør eller hatt eierskap til trafikkskole, slik at man unngår spørsmål om sensors habilitet i forhold til enkelte elever. Karantenetiden for sensor er satt til tolv måneder fra ansettelsesforholdet var over.

Forslaget skal medvirke til at sensor er habil ved gjennomføring av prøver, både med tanke på tidligere kollegaer, deres og egne elever. Karantenetiden innebærer at sensor ikke kan kjøre førerprøver med elever fra institusjonen vedkommende tidligere har vært knyttet til.

3.1.3 Nye paragrafnummer

Gjeldende § 18 til § 21 blir derfor henholdsvis § 20 til § 23 på bakgrunn av disse endringene.

3.2 Andre endringer

3.2.1 Endringer i § 2 første ledd bokstav d

Ordet funksjonshemming er endret til funksjonsnedsettelse i definisjonen av kjørevurdering i § 2 i forskriften. Begrepsbruken er i tråd med det som er beskrevet i St.meld. nr. 40 (2002-2003) «Nedbygging av funksjonshemmende barrierer» og Statens vegvesens håndbok 278 om universell utforming av veger.

I tillegg slås det fast at i denne sammenhengen gjelder kjørevurdering også førerprøver etter pålegg fra politiet etter vegtrafikkloven § 34. Slike prøver blir gjennomført fordi politiet har «skjellig grunn til å tro at innehaver av retten til å føre førerkortpliktig motorvogn ikke lenger fyller de krav som er fastsatt til syn, helse og førerlighet». Vi mener sensor ved slike prøver bør ha samme kompetanse som ved kjørevurdering på bakgrunn av henvisning fra Fylkesmannen. Dette er også i tråd med begrepsbruken i retningslinjer for gjennomføring av kjørevurderinger.

3.2.2 Nytt krav i § 3 annet ledd

Annet ledd ny bokstav a

Vi fant det riktig å slå fast at førerprøvesensorer er ansatt i Statens vegvesen, selv om dette tidligere er tatt som en selvfølge. Viser her også til tidligere høring hvor det ble sagt innledningsvis at alle førerprøvesensorer er ansatt i etaten. Ved å sette krav om ansettelse inn i forskriften blir det tydelig at slikt krav gjelder. Vi ser i tillegg at andre EU-land har implementert tilsvarende krav i sine forskrifter, som for eksempel Sverige.

Forskyvning av gjeldende bokstav a til f

På bakgrunn av § 3 annet ledd ny bokstav a, er gjeldende annet ledd bokstav a til f forskjøvet til å bli henholdsvis bokstav b til g.

3.2.3 Endret ordlyd – «tilleggsutdanning» - § 3 og § 5 til § 13

Ordlyden «grunntutdanning» er endret til «tilleggsutdanning» når det gjelder spesiell utdanning man må gjennomføre for å utvide kompetansen ut over klasse B. Dette er i tråd med begrepsbruken i forbindelse med kompetanseløftet på Trafikant- og kjøretøyområdet. Det er her snakk om tre utdanningsnivåer; grunntutdanning, tilleggsutdanning og etterutdanning. Endring av ordlyd er derfor gjort i § 3 annet ledd bokstav e og i § 5 til § 13.

3.2.4 Om § 5 nytt andre og tredje ledd

Nytt annet ledd og opphevelse av siste ledd i § 6 til § 13

For å forenkle forskriften og forbedre strukturen har vi fjernet siste ledd i § 6 til § 13 og satt inn innholdet som nytt annet ledd i § 5 isteden. I tillegg har vi valgt å innføre ferdighetsprøver, som vil bli omtalt under, og tilføyd dette i leddet om hvem som fastsetter nærmere om innhold, omfang og gjennomføring.

Nytt tredje ledd

Nytt tredje ledd presiserer hvem som forestår både tilleggsutdanning og ferdighetsprøver, slik som ellers i forskriften.

3.2.5 Ferdighetsprøve - § 6 til § 9

Ferdighetsprøve etableres som et alternativ til kravet om fem års førerrett i den aktuelle klassen, for å kunne fravike hovedkravet om tre års godkjenning som sensor i § 6 til § 9. En slik løsning fremkom som et forslag ved forrige høring, og er i tillegg et alternativ etter direktivet.

Hensikten med ferdighetsprøve er å slå fast at sensor har kompetanse som er bedre enn det som kreves for å oppnå førerrett i den aktuelle klassen. Alternativet vil være en enklere løsning ved mer akutt behov for å rekruttere nye sensorer til tilleggsklassene.

3.2.6 Endring i § 9 annet ledd

I § 9 annet ledd har vi fjernet klassene C og D som alternativer. Tanken er at den som er godkjent som tungbilsensor skal kunne gjennomføre prøver i alle tungbilklassene, på samme måte som sensorer som gjennomfører prøver i motorsykelklassene. Klasse CE blir sett på som den mest omfattende og krevende tunge klassen, og førerkortkompetansen knyttes til denne klassen.

Dersom en skulle skille mellom de ulike tunge førerkortklassene og for eksempel gi den som har førerrett i klasse D rett til å forestå prøver i denne klassen, ville det bli krevende å holde styr på hvilken sensor som er godkjent for hvilken klasse. Slik vi oppfatter det, er det færre sensorer som gjennomfører tungbilprøver nå enn tidligere. Etter vår mening er det riktig å la denne utviklingen fortsette slik at prøvene blir samlet på færre sensorer som alle er kvalifisert til å ta prøver i alle tunge klasser.

3.2.7 Fradragsbestemmelsen - § 21

I sammenheng med endring av ordlyd til «tilleggsutdanning» i § 3 og § 5 til § 13, har vi også lagt til tilleggsutdanning i § 21 om fradragsbestemmelse. Dermed er det åpnet en mulighet for fritak for deler som er gjennomført tidligere også i tilleggsutdanningen for klassene etter § 6 til § 9 og kjørevurdering etter § 11.

3.3 Justeringer i teksten

3.3.1 Språklige endringer i teksten

Vi har gjort noen mindre justeringer i teksten som ikke innebærer endring i innholdet i bestemmelsene. Dette er for å få et enhetlig, tydelig og presist språk i forskriften, slik at den blir enklere å forstå. Disse endringene gjelder § 2, § 3, § 14, § 16, § 17 og § 22. Endringene som er gjort fremgår av vedlegg 2 - forslag til endringsforskrift.

3.3.2 Endret rekkefølge i ledd

På bakgrunn av endringene i § 5 og for å få bedre struktur, har vi byttet rekkefølge på § 4 tredje og fjerde ledd, samt § 14 tiende og ellefte ledd.

3.3.3 Endringer i § 6 overskrift og første ledd

I forbindelse med implementering av tredje førerkortdirektiv blir mellomtung motorsykel innført som ny førerkortklasse A2. Denne er derfor tatt inn i teksten både i bestemmelsens overskrift og i første ledd sammen med klasse A1 og A. Slik det fremkommer av forskriften, må sensor for klasse A1 ha godkjenning som førerprøvesensor for klasse A. Det samme

kravet vil gjelde for klasse A2. På bakgrunn av dette vil ikke innføringen av klasse A2 i forskriftsteksten medføre noen realitetsendring av kravet, men det synliggjør hvilken kompetanse den som skal sensurere førerprøver i klasse A2 må ha.

3.3.4 Endringer i § 12 annet ledd

I forbindelse med implementering av tredje førerkortdirektiv blir det innført en egen internasjonal førerkortklasse for moped, AM, fra 19. januar 2013. Norge har allerede moped som egen førerkortklasse, M, men denne gjelder kun nasjonalt. Dagens klasse M blir derfor videreført som klasse AM, mens M som nasjonal klasse fases ut. På bakgrunn av dette er teksten justert slik at klasse M endres til AM i forskriften.

4 Forslaget

Forslag til endringsforskrift følger som vedlegg til dette høringsbrevet.

5 Gjeldende rett og tidligere rett

Sensorforskriften trer i kraft 19. januar 2013. Det betyr at det i dag ikke er noen lov- eller forskriftsfestede krav til kvalifikasjoner for førerprøvesensorer i Norge. Vi viser derfor til høring av sensorforskriften som ble sendt ut 30. august 2010, hvor gjeldende og tidligere rett er nærmere beskrevet.

6 Økonomiske og administrative konsekvenser

Så vidt Vegdirektoratet kan se, vil ikke forslaget medføre vesentlige konsekvenser verken økonomisk eller administrativt ut over det som er beskrevet i høring fra 30. august 2010. Sensorforskriften trer i kraft først 19. januar 2013, og det er derfor naturlig å vise til det som ble skrevet om økonomiske og administrative konsekvenser da forskriften var på høring første gang.

Forslaget til endringsforskrift medfører i utgangspunktet kun mindre endringer sammenlignet med den fastsatte forskriften.

7 Høringsfrist

Vi ber om høringsinstansenes uttalelser innen **1. oktober 2012**. Hørings svar sendes til Statens vegvesen Vegdirektoratet, Postboks 8142 Dep, 0033 Oslo eller til firmapost@vegvesen.no.